

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NU T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. spalio 29 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Ričardo Piličiausko (kolegijos pirmininkas), Ramutės Ruškytės (pranešėja) ir Virginijos Volskienės, teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal atsakovo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gegužės 31 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo V. Š. skundą atsakovui Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai dėl įsakymo panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas V. Š. (toliau – ir pareiškėjas) su skundu kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas panaikinti atsakovo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau – ir Ministerija) 2016 m. kovo 29 d. įsakymą Nr. AMP1-51 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos Respublikos (duomenys neskelbtini) V. Š.“ (toliau – ir Įsakymas), kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

2. Pareiškėjas nurodė, kad Įsakymu, netinkamai įvertinus visas aplinkybes, nepagrįstai paskirta per griežta tarnybinė nuobauda, kadangi nustatyti pažeidimai, susiję su komandiruotėmis į Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo (toliau – ir LAAIF) lėšomis finansuojamų investicinių projektų objektus, projektų objektų patikrų ataskaitų neužpildymu (nepateikimu), netinkamai užpildytu kelionės lapu, nesukėlė tiesioginių neigiamų pasekmių. Pareiškėjo veiksmų kvalifikavimas neatitinka pažeidimų padarymo faktų, neatsižvelgta į pažeidimo padarymo priežastis, netinkamai nustatyta pareiškėjo kaltės forma, netinkamai vertintos atsakomybę sunkinančios aplinkybės ir kitos, su pareiškėju susijusios aplinkybės. Įsakyme apsiribota bendro pobūdžio ir blanketinėmis teisės normomis, tačiau nenustatyta, kokias konkrečias teisės aktų normas pareiškėjas pažeidė. Pareiškėjas el. paštu ir prašymu informavo aplinkos viceministrą apie komandiruotę, kurios metu buvo planuojama vykti į Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo atidarymą, Krokialaukio T. Noraus-Naruševičiaus gimnaziją ir Miroslavo gimnaziją. Apie planuojamą komandiruotę pareiškėjas aplinkos viceministrui minėjo ir asmeninio susitikimo metu. Negavęs neigiamo atsakymo, 2015 m. gruodžio 10 d. pareiškėjas išvyko į Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo atidarymą tarnybiniu automobiliu „Honda

Accord“, valst. Nr. (duomenys neskelbtini) Tik kelionės metu jam buvo pranešta, kad komandiruotei nebuvo pritarta. Kadangi jau buvo išvykęs, ir norėdamas pateisinti kvietusiųjų lūkesčius, pareiškėjas nuvyko į Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo atidarymą, tačiau į kitus objektus nevyko ir tą pačią dieną grįžo į Vilnių. Todėl nesutinka, kad į komandiruotę vyko savavališkai. Nepagrįstai Įsakyme konstatuota tiesioginė pareiškėjo tyčia. Pareiškėjas pasirašė jau užpildytą kelionės lapą, kuris buvo pildomas pagal prašymą, todėl jame buvo nurodyta, kad jis vyko ir į kitus objektus. Vis dėlto kelionės kilometražas, maršrutai atitinka ir atspindi realius įvykius, todėl nesutinka, kad pareiškėjas padarė esminį Lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių pažeidimą.

3. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad nesutinka, jog savavališkai vyko į komandiruotę ir 2015 m. lapkričio 27–28 d., kadangi prašymą dėl komandiruotės pateikė ir ant jo buvo pasirašyta. Tai, kad po prašymo pateikimo nebus priimtas įsakymas, patvirtinantis komandiruotę, pareiškėjas numatyti negalėjo. Jokios žalos tokiomis veiksmais jis nesukėlė, valstybės turtas nebuvo naudojamas ne tarnybinei veiklai, todėl nuvykęs į komandiruotę be leidimo pasielgė tik nerūpestingai. Nepagrįstai nustatyta, kad pareiškėjas pažeidė teisės aktuose nustatytą tvarką komandiruočių prašymuose neatlikęs nurodytų projektų patikros, kadangi tai neįeina į jo funkcijas. Nepagrįstai konstatuota, kad jis neįvykdė komandiruočių tikslų, nes tai prieštarauja Įsakymu konstatuotam pažeidimui, t. y. kad į komandiruotę pareiškėjas vyko savavališkai, neturėdamas leidimo. Įsakymu nepagrįstai paskirta tarnybinė nuobauda atsižvelgus į Ministerijos 2016 m. vasario 1 d. įsakymą Nr. AMP1-20 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos Respublikos (duomenys neskelbtini) V. Š.“, kuris, be kita ko, yra apskustas teismine tvarka. Įsakyme nustatyti pažeidimai nebuvo atlikti po minėto įsakymo, kuriuo pareiškėjui buvo paskirta pastaba, todėl jis negalėjo būti vertinamas kaip jo atsakomybę sunkinanti aplinkybė Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 30 straipsnio 2 dalies 3 punkto prasme.

4. Pareiškėjas teismo posėdyje papildomai paaiškino, kad įvykę įvykiai retrospektyviai tik patvirtina, jog su juo buvo susidorota. Pats ministras jam pasiūlė vykti į Druskininkus, ir su juo ši išvyka buvo suderinta, pareiškėjas vykdė ministro pavedimą. Ministras neprieštaravo, kad grįžtant būtų aplankyti ir kiti su LAAIF veikla susiję objektai. Išvyka į Alytų taip pat buvo iš anksto suderinta. Pagal susiformavusią praktiką, po išvykimo būdavo „iforminamas“ įsakymas, kuris patvirtindavo išvykas. Pareiškėjas 2015 m. gruodžio 10 d. rytą nuvyko pas viceministrą ir gavo pritarimą išvykti. Įsakymu nėra aišku, už ką jam buvo paskirta tarnybinė nuobauda, remiamasi blanketinėmis bendromis, o ne konkrečiomis teisės normomis. Pažymėjo, kad ginčo išvykos susijusios su LAAIF tikslais, dėl kurių ši institucija buvo įkurta. Iš Ministerijos vadovybės jokių draudimų važiuoti nebuvo. Ministerija nereikalavo jokių rašytinių ataskaitų. Kelionės lapo netinkamas užpildymas turi būti vertinamas kaip mažareikšmis pažeidimas. Nėra duomenų, kad pareiškėjas išnaudojo labai didelį kiekį kuro ar kaip nors kitaip padarė didelę žalą Ministerijai. Šiuo atveju už tokį pažeidimą paskirtas griežtas papeikimas yra neproporcingas. Tarnybinė nuobauda turėjo būti paskirta po mėnesio nuo tarnybinio nusižengimo paaikšėjimo dienos. Nepagrįstai ilgai atliktas tyrimas dėl tarnybinio pažeidimo.

5. Atsakovas Ministerija atsiliepiame į pareiškėjo skundą su juo nesutiko ir prašė skundą atmesti.

6. Atsakovas nurodė, kad pareiškėjas komandiruotės prašymuose nurodytų patikrų neatliko, o Liškiavos Švč. Trejybės parapijos projekto administracinės atitikties vertinimas komandiruotės metu dar nebuvo užbaigtas, todėl jos nurodymas komandiruotės prašyme buvo neteisėtas. Tai, kad pareiškėjas savavališkai išvyko į komandiruotę 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir vėlesni jo veiksmai negali būti vertinami kitaip nei tyčiniai. Aplinkybę, kad leidimo vykti į komandiruotę pareiškėjas neturėjo, nes jis (leidimas) nebuvo priimtas, pripažįsta ir pats pareiškėjas, teigdamas, kad pasielgė nerūpestingai. Tik po komandiruotės, t. y. 2015 m. lapkričio 30 d. pareiškėjas kreipėsi į viceministro referentę, prašydamas suteikti informaciją dėl sutikimo dėl komandiruotės, kuri jau buvo įvykusi. Pareiškėjas tą pačią 2015 m. gruodžio 10 d. el. paštu pateikė

prašymą 2015 m. gruodžio 10 d. vykti į komandiruotę, ir nesulaukęs leidimo išvyko į prašyme nurodytus objektus. Komandiruotės prašyme nurodytų patikrų pareiškėjas neatliko. Pakartotinas išvykimas į komandiruotę, neturint leidimo, negali būti vertinamas kitaip nei tyčiniai pareiškėjo veiksmai. Pareiškėjo veiksmy tyčią įrodo ir tai, kad pareiškėjas, nors pats prašymuose nurodo, jog komandiruočių tikslas – objektų patikra, tačiau jokių patikrų neatliko, tik dabar teigdamas, kad jis jų atlikti pats negalėjo. Pagrįstai konstatuota, kad pareiškėjas ne tik kad į komandiruotes išvyko savavališkai, bet ir tai, jog jis nepasiekė paties prašymuose nurodytų komandiruočių tikslų. Pareiškėjas pats pripažįsta, kad kelionės lape buvo nurodyta neteisinga informacija, tai, jog jis minėtą kelionės lapą pasirašė, neteikdamas reikšmės aplinkybei, kad jame nurodyti neteisingi duomenys, nepanaikina jo atsakomybės. Pareiškėjo padaryti pažeidimai, vadovaujantis administracinių teismų praktika, laikomi sukeliančiais neigiamą poveikį bendram įstaigos darbui bei naudojimosi tarnybinio transporto tvarkai, tarnybinių automobilių amortizacijai. Skiriant pareiškėjui proporcingą tarnybinę nuobaudą buvo įvertinta pareiškėjo veikla iki padarytų pažeidimų, atsižvelgta į tai, kad pareiškėjo pažeidimai padaryti tyčia ir yra akivaizdūs. Ginčo dėl tarnybinio nusižengimo padarymo fakto nėra. Buvo nustatyti visi tarnybinio nusižengimo elementai, tarnybinė nuobauda paskirta įvertinus visas aplinkybes ir yra adekvati padarytiems pažeidimams, skundžiamas įsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, todėl nėra pagrindo jo naikinti.

7. Atsakovo atstovė teismo posėdyje papildomai nurodė, kad paaiškinimo, jog ministro įsakymų išleisti pareiškėją į komandiruotes nėra. Tai, kad su viceministru buvo suderintos išvykos, nepanaikina pareiškėjo atsakomybės, jog į komandiruotę jis vyko be ministro įsakymo. Aplinkybė, kad pats ministras paskyrė pareiškėjui tarnybinę nuobaudą, paneigia pareiškėjo nurodytą aplinkybę, jog jis išvykas su ministru buvo suderinęs. Tarnybinė nuobauda skirta už savavališką vykimą ir dėl to, kad nepasiekė savo prašymuose nurodytų tikslų. Įsakyme nėra konstatuota, kad pareiškėjas būtų nuvažiavęs kilometrų daugiau nei reikėjo.

II.

8. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2018 m. gegužės 31 d. sprendimu pareiškėjo V. Š. skundą tenkino ir panaikino Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 2016 m. kovo 29 d. įsakymą Nr. AMP1-51 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos Respublikos (duomenys neskelbtini) V. Š.“.

9. Teismas nustatė, kad Ministerijos viceministro 2015 m. sausio 8 d. pavedimu Nr. (1-)-D8-154 „Dėl veiklos viešinimo“ vadovai, be kita ko, buvo paprašyti nuo 2015 m. sausio 5 d. kiekvieną savaitės penktadienį iki 11 val. pateikti ateinančios savaitės viešų renginių planą (konferencijas, susitikimus). Pareiškėjas 2015 m. lapkričio 26 d. su prašymu (toliau – ir Prašymas 1) kreipėsi į ministrą, prašydamas leisti 2015 m. lapkričio 27–28 d. vykti į tarnybinę komandiruotę, kurioje 2015 m. lapkričio 27 d. 12 val. vyks spaudos konferencija, 14 val. – Lynų kelio atidarymas, 16 val. – unikalus SPA centro „Flores“ ir viešbučio su apartamentais atidarymas, 17.30 val. – šventinis vakaras viešbučio „Europa Royale“ konferencijų salėje, o 2015 m. lapkričio 28 d. 10 val. bus atliekama Liškiavos Švč. Trejybės parapijos projekto „Liškiavos Švč. Trejybės parapijoje atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas“ patikra, 13 val. – Pilnų namų bendruomenės projekto „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas Pilnų namų bendruomenėje“ patikra. Prašyme 1 nurodyta, kad pareiškėjas į komandiruotę vyks tarnybiniu automobiliu „Honda Accord“, valst. Nr. (duomenys neskelbtini) Pareiškėjo Prašymą 1 2015 m. lapkričio 26 d. vizavo viceministras. Tarnybinio lengvojo automobilio kelionės lape laikotarpiu nuo 2015 m. lapkričio 1 d. iki 2015 m. lapkričio 30 d. nurodyta, kad 2015 m. lapkričio 27–28 d. pareiškėjas važiavo į komandiruotę į Lynų kelio atidarymą, Liškiavos Švč. Trejybės parapijoje atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimo probleminių finansavimo klausimų aptarimą. Bendrųjų reikalų ir registro skyriaus vedėja el. paštu 2015 m. gruodžio 4 d. ministrui persiuntė informaciją apie ateinančios savaitės LAAIF veiklą viešinimui, kurioje nurodyta, kad 2015 m. gruodžio 10 d. pareiškėjas dalyvaus

užbaigto Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo atidarymo ceremonijoje, taip pat lankysis kituose Alytaus rajone LAAIF remiamuose objektuose.

10. Teismas taip pat nustatė, kad pareiškėjas 2015 m. gruodžio 10 d. su prašymu (toliau – ir Prašymas 2) kreipėsi į viceministrą, prašydamas leisti 2015 m. gruodžio 10 d. vykti į galutines objektų patikras Alytaus rajone, kurias finansavo LAAIF: Alytaus rajono Meno ir sporto mokyklos modernizavimo pastato atidarymas ((duomenys neskelbtini)), Krokialaukio T. **Noraus-Naruševičiaus** gimnazija ((duomenys neskelbtini)), Miroslovo gimnazija ((duomenys neskelbtini)). K. B. el. paštu 2015 m. gruodžio 10 d. 11.15 val. informavo pareiškėją, kad viceministras nederino komandiruotės ir priėmė rezoliuciją, kad neleidžiama važiuoti. Tarnybinio lengvojo automobilio kelionės lape laikotarpiu nuo 2015 m. gruodžio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. nurodyta, kad 2015 m. gruodžio 10 d. pareiškėjas vyko į komandiruotę į Alytaus r. Meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo atidarymą ir galutinės patikros Miroslovo ir Krokialaukio g-jose bei susitikimą su meru ir administracijos direktore.

11. Ministerijos Teisės ir personalo departamento 2018 m. sausio 29 d. raštu Nr. (16-4)-D15-119 „Dėl pranešimo tyrimo rezultatų“ aplinkos ministrui išsiųsta 2016 m. sausio 26 d. pažyma apie pranešimo tyrimo rezultatus dėl pareiškėjo veiksmų Nr. (16-4)-D15-99, kuria rekomenduojama pradėti pareiškėjo tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūrą už nustatytus teisės aktų reikalavimų pažeidimus, susijusius su tarnybinio transporto naudojimu 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. Aplinkos ministro 2016 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. AMP1-22 „Dėl Lietuvos (duomenys neskelbtini) V. Š. galimo tarnybinio nusižengimo tyrimo“ sudaryta komisija pareiškėjo tarnybiniam nusižengimui tirti, pavedant jai ištirti pareiškėjo tarnybinį nusižengimą 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. naudojant tarnybinį transportą. Pareiškėjo galimo tarnybinio nusižengimo tyrimo komisijos pirmininkas 2016 m. vasario 8 d. su pranešimu apie tarnybinį nusižengimą Nr. (16-3)-D8-954 kreipėsi į pareiškėją, prašydamas pateikti rašytinius paaiškinimus dėl įtariamo tarnybinio nusižengimo. Pareiškėjas 2016 m. vasario 17 d. raštu Nr. (LAAIF)-S-236 „Dėl pranešimo apie galimą tarnybinį nusižengimą“ pateikė rašytinius paaiškinimus. Pridėti Liškiavos Švč. Trejybės parapijos 2015 m. gruodžio 13 d. patvirtinimas, Pilnų namų bendruomenės 2016 m. vasario 8 d. raštas Nr. AM/02-01 „Dėl tarnybinės pagalbos suteikimo“, 2016 m. sausio 28 d. raštas dėl informacijos pateikimo, paaiškinimas.

12. Teismas nurodė, kad Tarnybinio nusižengimo tyrimo komisija priėmė 2016 m. kovo 2 d. motyvuotą išvadą Nr. (16.3)-D15-230 „Dėl Lietuvos (duomenys neskelbtini) V. Š. galimo tarnybinio nusižengimo“ (toliau – ir Išvada), kurioje nurodyta, kad: pareiškėjas 2015 m. lapkričio 27 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. savavališkai Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo tarnybiniu transportu vyko į šventinius renginius; 2015 m. lapkričio 26 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. prašymuose nurodytų objektų patikrų pareiškėjas neatliko, t. y. nevertino paraiškoje pateiktos informacijos atitikties esamai situacijai, nesurašė patikros ataskaitų ir jų nepateikė; pareiškėjas nebuvo Krokialaukio Tomo **Noraus-Naruševičiaus** gimnazijoje ir Miroslovo gimnazijoje; objekte (Liškiavos Švč. Trejybės parapija), kuriame pareiškėjas buvo 2015 m. lapkričio 28 d., atlikti patikros nebuvo galima, kadangi dar nebuvo atliktas administracinės atitikties vertinimas; nepasiekti komandiruočių, į kurias pareiškėjas vyko be Ministerijos vadovybės leidimų, tikslai. Išvadoje nurodyta, kad pareiškėjas, vykdamas į objekto (Liškiavos Švč. Trejybės parapija) patikrą neturint tam teisinio pagrindo (nebuvo baigtas projekto administracinis atitikties vertinimas), dalyvaudamas šventiniuose renginiuose, į kuriuos vyko LAAIF tarnybiniu transportu, 2015 m. lapkričio 26 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. komandiruočių prašymuose nurodęs, kad atliks šių objektų patikras, tokių patikrų neatlikęs, nepasiekė komandiruočių tikslų, neracionaliai naudodamas įstaigos turtą, biudžeto lėšas ir savo darbo laiką, tuo pažeidė Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punktą (valstybės tarnautojas turi naudoti jam patikėtą valstybės turtą tik visuomenės reikmėms), 15 straipsnio 1 dalies 4 (valstybės tarnautojas privalo tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas), 5 (laikytis šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytų valstybės tarnautojų veiklos etikos principų ir taisyklių, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, teisės aktų nustatyta tvarka

deklaruoti privačius interesus, nepiktnaudžiauti tarnyba), 10 (valstybės tarnautojas privalo nesinaudoti valstybės nuosavybe ne tarnybos veiklai) punktus, LAAIF pareigybės aprašymo 7.1 ((duomenys neskelbtini) organizuoja LAAIG darbą, kad būtų įgyvendinami LAAIF uždaviniai ir atliekamos nustatytos funkcijos), 7.6 ((duomenys neskelbtini) užtikrina racionalų ir taupų lėšų bei turto naudojimą), 7.13 (užtikrina, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir LAAIF nuostatų), 7.16 (vykdo kitus su LAAIF funkcijomis susijusius nenuolatinio pobūdžio aplinkos ministro ir aplinkos viceministro, kuriam nustatyta LAAIF veiklos koordinavimo ir kontrolės funkcijas, pavedimus) papunkčius, Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 968 patvirtintų Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklių (toliau – ir Veiklos etikos taisyklės) 2.3 (tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku vykdyti pavedamas užduotis, laikydamasis įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų ir valstybės tarnautojų etikos principų) ir 4.2 (nesinaudoti valstybės ir savivaldybės nuosavybe ne tarnybinei veiklai) papunkčius. Išvadoje taip pat nustatyta, kad pareiškėjo pateiktuose kelionės lapuose pateikta tikrovės neatitinkanti informacija. Todėl konstatuota, kad pareiškėjas pažeidė LAAIF 2012 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. B-31 patvirtintų LAAIF tarnybinių automobilių naudojimo taisyklių (toliau – ir Automobilių naudojimo taisyklės) 8 (sugrįžus užpildomas kelionės lapas (1 priedas), kuriame įrašomi darbuotojo vardas ir pavardė, data, kelionės tikslas, maršrutai, nuvažiuotų kilometrų skaičius, vairuotojo parašas) punktą. Nustatė, kad pareiškėjas savavališkai LAAIF tarnybiniu automobiliu išvyko į komandiruotes, prašymuose nurodęs tikslą atlikti objektų patikras, į nurodytus objektus net nenuvyko, o nuvykęs patikrų neatliko, t. y. nevertino paraiškoje pateiktos informacijos atitikties esamai situacijai, nesurašė patikros ataskaitų, būdamas (duomenys neskelbtini), turėjo žinoti vykimo į komandiruotes tvarką, taip pat patikrų atlikimo tvarką ir prievolę pateikti patikrų ataskaitas, Įsakyme konstatuoti pareiškėjo tyčiniai veiksmai. Vertinant pareiškėjo veiklą iki tarnybinio nusižengimo, atsižvelgta į Ministerijos 2016 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. AMP-20 paskirtą tarnybinę nuobaudą – pastabą. Įvertinus, kad pareiškėjo pripažinti atlikti pažeidimai yra tapataus pobūdžio atliktiems pažeidimams, už kuriuos pareiškėjui Ministerijos 2016 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. AMP-20 buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, bei atsižvelgus, jog pažeidimą padarė valstybės institucijai vadovaujantis asmuo, kuriam taikomi aukštesni veiklos ir atsakomybės standartai nei eiliniams pareigūnams, pareiškėjo padaryti pažeidimai bei jo sukeltos pasekmės diskredituoja valstybės institucijų autoritetą ir daro neigiamą poveikį valstybės tarnybos reputacijai, Išvadoje rekomenduojama pareiškėjui skirti tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą. Vadovaujantis Įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, 3 straipsnio 3 punktu, 30 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 patvirtintų Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių (toliau – ir Taisyklės) 14.1 papunkčiu, Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 patvirtintų Ministerijos nuostatų (toliau – ir Nuostatai) 15.14 papunkčiu ir atsižvelgus į Išvadą, priimtas skundžiamas Įsakymas, kurio 1 punktu pripažinta, kad pareiškėjas padarė tarnybinį nusižengimą ir 2 punktu jam paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

13. Teismas, vertindamas pareiškėjo skundo teiginius, kad tarnybinė nuobauda jam paskirta pasibaigus nuobaudos skyrimo terminui, nurodė, kad motyvuota Išvada ministrui buvo pateikta 2016 m. kovo 2 d., skundžiamas Įsakymas, kuriuo pareiškėjui buvo paskirta tarnybinė nuobauda, priimtas 2016 m. kovo 29 d., t. y. ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaikšėjimo dienos, taip, kaip ji apibrėžta suformuotoje administracinių teismų praktikoje. Atitinkamai, nagrinėjamu atveju, nėra pažeistas ir nustatytas 6 mėnesių senaties terminas. Įsakymu tarnybinė nuobauda paskirta nepasibaigus nuobaudų skyrimo terminui, laikantis Įsakymo ir Taisyklių nustatytos tvarkos, todėl pareiškėjo argumentus šiuo klausimu atmetė.

14. Vertindamas pareiškėjo argumentus dėl jam paskirtos nuobaudos teisėtumo ir pagrįstumo, teismas nurodė, kad įvertinus ginčo šalių procesinius dokumentus ir juose išdėstytus argumentus bei teismo posėdyje pateiktus žodinius paaikškinimus, nagrinėjamu atveju ginčo dėl byloje nustatytų faktinių aplinkybių nėra, pareiškėjas iš esmės nesutinka su nustatytų faktinių

aplinkybių teisiniu vertinimu ir jam pritaikytos teisinės atsakomybės – tarnybinės nuobaudos – proporcingumu ir adekvatumu. Teismas pažymėjo, kad siekiant nuspręsti, ar ginčijama pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda yra teisėta ir pagrįsta ir atitinkamai Įsakymas, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda, yra teisėtas ir pagrįstas, būtina nustatyti, ar pareiškėjas padarė tarnybinį nusižengimą, t. y. dėl savo kaltės neatliko arba netinkamai atliko savo pareigas, ir tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – paskirta tinkamai įvertinus jo kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius, jo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

15. Įsakyme konstatuota, kad pareiškėjas išvyko į komandiruotes savavališkai, vykdamas į objekto patikrą neturint tam teisinio pagrindo (nebuvo baigtas projekto administracinis atitikties vertinimas), dalyvaudamas šventiniuose renginiuose, į kuriuos vyko LAAIF tarnybiniu transportu, 2015 m. lapkričio 26 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. komandiruočių prašymuose nurodęs, kad atliks šių objektų patikras, tokių patikrų neatlikęs, nepasiekė komandiruočių tikslų, neracionaliai naudojo įstaigos turtą, biudžeto lėšas ir savo darbo laiką. Teismas, įvertinęs ginčui aktualų teisinį reguliavimą, nurodė, kad, kaip matyti iš aktualaus teisinio reguliavimo, komandiruočių patvirtinamos ministro įsakymu, o jeigu vykstama į vienos dienos komandiruočių – ministro rezoliucija. Akivaizdu, kad tinkamą Ministerijos darbo organizavimą privalo užtikrinti ministras kaip Ministerijos vadovas. Ministerijos darbo reglamente nėra nustatyta prašymų leisti vykti į komandiruotes pateikimo tvarka ir terminai. Nagrinėjamu atveju iš nustatytų faktinių aplinkybių nustatyta, kad pareiškėjas Prašymą 1 pateikė 2015 m. lapkričio 26 d. ir tą pačią dieną ant Prašymo 1 buvo uždėta viceministro viza. Pareiškėjas, grįžęs iš komandiruočių, kuri vyko 2015 m. lapkričio 27–28 d., 2015 m. lapkričio 30 d., pasiteiravęs dėl priimto ministro įsakymo dėl jo komandiruočių, jam buvo atsakyta, kad ministro įsakymas dar nėra priimtas. Teismas pažymėjo, kad teismo posėdyje pareiškėjas patvirtino, jog į šią komandiruočių vyko paties ministro pavedimu, leidus aplankyti ir su LAAIF veikla susijusius objektus, tačiau Ministerijos atstovė negalėjo paaiškinti susidariusios situacijos, kai prieš išvykstant pareiškėjui į komandiruočių yra uždėdama viceministro viza, tačiau pareiškėjo Prašymas 1 nėra pateikiamas ministrui, kad jis galėtų atlikti jo kompetencijai priskirtą funkciją dėl komandiruočių tvirtinimo. Aplinkybę, kad pareiškėjas vyko į Prašyme 1 nurodytus objektus patvirtina tarnybinio automobilio, kuriuo pareiškėjas vyko į komandiruočių, judėjimo ataskaita. Taip pat bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2015 m. gruodžio 10 d. pateikė Prašymą 2, prieš tai, kaip nurodė teismo posėdyje, nuvykęs pas viceministrą ir gavęs jo žodinį sutikimą vykti į komandiruočių į Alytų. Apie planuojamą komandiruočių į Alytų pareiškėjas dar 2015 m. gruodžio 4 d. informavo ir patį ministrą, nusiuntęs jam jo prašomą informaciją apie ateinančios savaitės viešų renginių planą (konferencijas, susitikimus). Byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas iki 2015 m. gruodžio 10 d. būtų bet kokia forma gavęs nesutikimą ar draudimą vykti į planuojamą išvyką. Tačiau 2015 m. gruodžio 10 d. 11.15 val. pareiškėjui telefonu buvo pranešta apie tai, kad jam neleidiama vykti į suplanuotą komandiruočių. Tarnybinio automobilio, kuriuo pareiškėjas vyko į komandiruočių, judėjimo ataskaitos duomenys patvirtina, kad pareiškėjas vyko į Prašyme 2 nurodytus objektus. Ministerijos atstovė teismo posėdyje nepaaiškino, kodėl prieš tai suderinta ir žinoma pareiškėjo išvyka į Alytų buvo atšaukta jam jau išvykus. Teismo posėdyje pareiškėjas patvirtino, kad veikė pagal susiformavusią darbinę praktiką, o Ministerijos atstovė niekaip nepaneigė pareiškėjo teiginio, jog tokia praktika ginčo laikotarpiu Ministerijoje egzistavo.

16. Teismas nurodė, kad nors Ministerijos atstovė teismo posėdyje ne kartą teigė, kad pareiškėjas turėjo pareigą užsitikrinti, jog jam bus išduotas leidimas (šiuo atveju ministro įsakymas ir ministro rezoliucija) išvykti į suplanuotą komandiruočių, tačiau ginčo santykių reglamentuojančiuose teisės aktuose tokia pareiga pareiškėjui *expressis verbis* (tiesiogiai) nėra nustatyta. Ministerijos darbo reglamente nėra nustatyta tvarka ir terminai, kuriais remiantis teikiami prašymai vykti į komandiruotes. Todėl, atsižvelgiant į tai, pareiškėjo teismo posėdyje išdėstytos aplinkybės, kad jis elgėsi pagal susiformavusią darbinę praktiką, kurios nėra paneigtos nei Ministerijos atstovės teismo posėdyje, nei bylos rašytiniais duomenimis, patvirtina, jog pareiškėjas

elgėsi pagal tuo metu nusistovėjusią darbinę praktiką, kuri buvo patvirtinta Ministerijos vadovybės, todėl jam dėl jos negali kilti jokios neigiamos pasekmės.

17. Teismas atkreipė dėmesį, kad skundžiamu Įsakymu konstatuota, jog pareiškėjas pažeidė nemažai Įstatymo, LAAIF pareigybės aprašymo bei Veiklos etikos taisyklių nuostatų, tačiau, atsižvelgiant į Išvadoje ir Įsakyme pateiktus argumentus, tuo pačiu nėra nustatyta, kokiais pareiškėjo veiksmais kokia konkreti teisės norma yra pažeista. Iš nustatytų faktinių aplinkybių aktualaus teisinio reguliavimo kontekste matyti, kad nors pareiškėjas vyko į komandiruotes be oficialaus ministro įsakymo ar priimtos rezoliucijos, tačiau, teismo vertinimu, nėra faktinio pagrindo konstatuoti, jog pareiškėjas į ginčo komandiruotes vyko savavališkai. Apie komandiruotes pareiškėjas pranešdavo ir gaudavo žodinius sutikimus. Teismas kritiškai vertino argumentus, kuriais Ministerija kvalifikuoja pareiškėjo tarnybinį pažeidimą, kad pareiškėjas nepasiekė komandiruočių tikslų ir grįžęs nepateikė ataskaitų. Ginčo, kad pareiškėjas vyko be ministro įsakymo ir ministro rezoliucijos, nėra. Taigi, reikalavimas pateikti ataskaitas, kai nebuvo suformuotas aiškus pavedimas atlikus patikras pateikti ataskaitas, yra nepagrįstas ir neteisėtas. Šios aplinkybės, nagrinėjamo tarnybinio nusižengimo kontekste, iš esmės patvirtina prieštarinę pačios Ministerijos poziciją dėl pareiškėjo veiksmų teisinio kvalifikavimo. Pareiškėjo tarnybinio nusižengimo tyrimas buvo pradėtas dėl to, kad buvo gauta informacija, jog pareiškėjas galbūt neteisėtai naudoja tarnybinį transportą ne tarnybos reikmėms. Tačiau faktą, kad pareiškėjas valstybės turtą (tarnybinį automobilį, kuriuo vyko į ginčo komandiruotes) naudojo su LAAIF veikla susijusiais tikslais patvirtina Prašyme 1 ir Prašyme 2 nurodyti objektai, į kuriuos buvo planuojama vykti ir kurie susiję su LAAIF dėl jiems skirto finansavimo. Taip pat nurodytą faktą patvirtina ir Ministerijos tirtos ir analizuotos tarnybinio automobilio, kuriuo pareiškėjas vyko į ginčo išvykas, judėjimo ataskaitos.

18. Teismas vertino, kad ne pareiškėjo veiksmai, o būtent susidariusi situacija, kai ministrui be paaiškinamos priežasties nebuvo pateiktas pareiškėjo Prašymas 1 ir kai visiškai nemotyvuotai atšaukta suplanuota ir suderinta išvyka diskredituoja Ministerijos autoritetą ir daro neigiamą poveikį jos reputacijai. Teismas sprendė, kad pareiškėjas vyko į ginčo komandiruotes nesavavališkai, o pranešęs ir informavęs Ministeriją apie planuojamas išvykas. Vien aplinkybė, kad pareiškėjas vyko į komandiruotes neturėdamas atitinkamai ministro įsakymo ir ministro rezoliucijos, nėra pakankama taikyti pareiškėjui tarnybinę atsakomybę. Teismas, pripažinęs, kad pareiškėjas į komandiruotes vyko nesavavališkai, nepagrįstais pripažino ir kitus Įsakyme konstatuotus pareiškėjo pažeidimus, kadangi jie nesudaro naujo tarnybinio pažeidimo, o yra išvestiniai iš pagrindinio pažeidimo – vykimo į komandiruotes savavališkai. Atitinkamai tarnybinė nuobauda pareiškėjui paskirta nepagrįstai, netinkamai įvertinus faktines aplinkybes.

19. Teismas taip pat nurodė, kad nėra ginčo, jog pareiškėjo pateikti kelionės lapai užpildyti netinkamai. Su tuo sutiko ir pats pareiškėjas. Nagrinėjamu atveju ginčas kilęs dėl šio pareiškėjo pažeidimo teisinio vertinimo. Atsižvelgus į tai, kad pareiškėjo kaltės laipsnis nėra didelis, tarnybinis automobilis, kuriuo pareiškėjas vyko į ginčo komandiruotes, buvo naudojamas Ministerijos ir LAAIF tikslais, nenustatyta, jog pareiškėjas būtų padaręs didelio masto apimties materialinę žalą Ministerijai (teismo posėdyje tai patvirtino ir Ministerijos atstovė), konstatuotina, kad pareiškėjo padarytas pažeidimas nesukėlė neigiamų pasekmių, kaip teigiama Ministerijos atsiliepime, valstybės tarnybos reputacijai bei jos autoritetui. Įvertinęs nurodytas aplinkybes, teismas sprendė, kad šis pareiškėjo nusižengimas buvo formalus, nesukėlęs neigiamų pasekmių Ministerijai, todėl vertintinas kaip formalus ir mažareikšmis, už kurį tarnybinė nuobauda pareiškėjui apskritai neturėjo būti paskirta, net ir įvertinus šį pažeidimą kitų pažeidimų kontekste.

20. Vertindamas pareiškėjui paskirtos tarnybinės nuobaudos proporcingumą teismas pažymėjo, kad skundžiamu Įsakymu pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda, be kita ko, įvertinus pareiškėjo veiklą iki tarnybinio nusižengimo, t. y. atsižvelgus į Ministerijos 2016 m. vasario 1 d. įsakymą Nr. AMP1-20 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos (duomenys neskelbtini) V. Š.“ ir pripažinus sunkinančią aplinkybę tai, kad pareiškėjas 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. padarė tapataus pobūdžio pažeidimus. Teismas atkreipė dėmesį, kad Lietuvos

vyriausiasis administracinis teismas 2018 m. vasario 1 d. sprendimu nusprendė panaikinti Ministerijos 2016 m. vasario 1 d. įsakymą Nr. AMP1-20 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos (duomenys neskelbtini) V. Š.“, taigi aplinkybė, į kurią buvo atsižvelgta, negali pagrįsti pareiškėjui paskirtos tarnybinės nuobaudos – griežto papeikimo. Taip pat šios tarnybinės nuobaudos negali pagrįsti ir aplinkybė, kad pareiškėjas 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. padarė tapataus pobūdžio pažeidimus, kadangi šiuo teismo sprendimu pripažinta, kad pareiškėjas nėra atsakingas už tai, kad ministras nepriėmė jo atžvilgiu įsakymo ir rezoliucijos. Pripažinus, kad pareiškėjo pažeidimas, jog jis kelionės lape nurodė tikrovės neatitinkančią informaciją, mažareikšmis, už kurio padarymą tarnybinės nuobaudos – griežto papeikimo – paskyrimas yra neproporcingas ir neadekvatus, teismas sprendė, kad nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo pripažinti pareiškėjui paskirtą tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą – proporcinga ir adekvačia.

III.

21. Atsakovas Ministerija apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – pareiškėjo skundą atmesti.

22. Atsakovas nurodo, kad pirmosios instancijos teismas, priimdamas sprendimą, nevisapusiškai ir neišsamiai ištyrė į bylą pateiktus įrodymus, netinkamai įvertino faktines bylos aplinkybes bei netinkamai pritaikė materialiosios teisės normas. Teismas priėjo prie nepagrįstos išvados, kad Įsakymas, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda yra neteisėtas ir nepagrįstas, kadangi sprendime konstatavo, jog byloje nėra ginčo dėl nustatytų faktinių aplinkybių, taip pat, kad tarnybinė nuobauda asmeniui gali būti paskirta tik atlikus ir laikantis tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros, nustatytos teisės aktuose, tai šiuo atveju, kaip matyti iš nustatytų faktinių bylos aplinkybių, ir buvo padaryta. Pažymi, kad pareiškėjas padarytus pažeidimus pripažįsta, Įsakyme ir Išvadoje nurodytų aplinkybių bylos nagrinėjimo metu neginčijo ir jas pripažino.

23. Teigia, kad teismo išvados ne tik nepagrįstos bet ir prieštaringos. Sprendime pirmosios instancijos teismas nepagrįstai teigia, kad kiti Įsakyme konstatuoti pažeidimai (netinkamas kelionės lapų pildymas), nesudaro naujo (savarankiško) pažeidimo, tačiau vėliau konstatuoja pareiškėjo padarytą pažeidimą netinkamai pildant kelionės lapus. Atsakovas pažymi, kad netinkamas kelionės lapų pildymas yra savarankiškas pagrindas taikyti tarnybinę atsakomybę.

24. Atsakovas nesutinka ir su teismo išvadomis, kad pažeidimas dėl kelionės lapų pildymo yra formalus, nesukėlęs neigiamų pasekmių Ministerijai, todėl vertinamas kaip formalus ir mažareikšmis. Neigiamos pasekmės nėra privaloma tarnybinės atsakomybės sąlyga, tačiau akivaizdu, jog aptariamam atveju jos kilo, ir jos nurodytos tiek Išvadoje, tiek Įsakyme, todėl nepagrįsta ir atmestina pirmosios instancijos teismo išvada, kad nagrinėjamam atveju neigiamos pasekmės neatsirado. Išvadoje ir Įsakyme nurodyta, kad V. Š. padaryti pažeidimai diskredituoja valstybės institucijų autoritetą ir daro neigiamą poveikį valstybės tarnybos reputacijai. Pažymi, kad tarnybinės nuobaudos skyrimas pirmiausiai yra teisinės atsakomybės taikymas. Teisinės atsakomybės neišvengiamumo principas reikalauja, kad pažeidimą padariusiam asmeniui būtų pritaikyta jo nusižengimo sunkumui proporcinga nuobauda.

25. Atsakovas nurodo, kad pirmosios instancijos teismo išvada, jog 2015 m. lapkričio 27–28 d. į komandiruotę pareiškėjas išvyko su aplinkos ministro sutikimu, nepagrįsta ir atmestina, nes sutikimas išvykti į komandiruotę, (nagrinėjamam atveju 2 dienoms), išreiškiamas tik aplinkos ministro įsakymu dėl komandiruotės. Aplinkybė, kad teismo posėdžio metu pareiškėjas nurodė, jog į šią komandiruotę vyko paties ministro pavedimu, nesudaro pagrindo pirmosios instancijos teismui konstatuoti apie leidimo vykti į minėtą komandiruotę buvimą. Komisijai objektyviai tiriant tarnybinį nusižengimą nei bylos nagrinėjimo teisme metu, nenustatyta, kad aplinkos ministras leido / pavedė vykti į šią komandiruotę. Taip pat nebuvo suderintas ir pareiškėjo vykimas į komandiruotę 2015 m. gruodžio 10 d. Prašymą pareiškėjas pateikė 2015 m. gruodžio 10 d. 9.40

val., o išvyko – 9.53 val., nesulaukęs kol bus priimtas sprendimo dėl leidimo vykti į komandiruotę. Tai, kad viceministras ant prašymo uždėjo vizą „manau, nėra tikslo važiuoti“ paneigia pareiškėjo deklaratyvius ir nepagrįstus teiginius, jog vykimas į šią komandiruotę buvo suderintas.

26. Atsakovas nesutinka ir su teismo argumentais, kad apie planuojamą komandiruotę pareiškėjas dar 2015 m. gruodžio 4 d. informavo ir patį ministrą, nusiuntęs jam jo prašomą informaciją apie ateinančios savaitės viešųjų renginių planą, kadangi bylos rašytiniai įrodymai paneigia šią aplinkybę. Tarp adresatų, kam buvo teikiama ši informacija 2015 m. gruodžio 4 d. el. laišku, aplinkos ministro nėra. Pažymi, kad priešingai nei nurodė pirmosios instancijos teismas, net jei aplinkos ministras ir būtų informuotas apie numatomus renginius, prieš išvykstant į komandiruotę pareiškėjas privalėjo gauti leidimą vykti į komandiruotę, o ne aplinkos ministras reikšti rašytinius nesutikimus dėl planuojamos komandiruotės. Teisėtas, o ne savavališkas vykimas į komandiruotę, pagal teisės aktų nuostatas būtų tik tada, jeigu pareiškėjas aplinkos ministro įsakymu ar rezoliucija būtų komandiruotas. Nagrinėjamu atveju byloje nėra ginčo, kad dėl šios komandiruotės nėra nei aplinkos ministro įsakymo, nei rezoliucijos, leidžiančios vykti į šią komandiruotę. Nepagrįsta teismo išvada, kad dėl išvykimo į komandiruotes be aplinkos ministro įsakymų ar rezoliucija įforminto leidimo vykti į komandiruotes nėra pareiškėjo kaltės, ar kad pareiškėjas ne savavališkai išvyko į komandiruotes, kadangi prieš išvykstant pareiškėjas privalėjo įsitikinti vykimo teisėtumu.

27. Pažymi, kad pažeidimai, už kuriuos pareiškėjui skirta tarnybinė nuobauda yra akivaizdūs (netinkamai pildytas kelionės lapas, savavališki (nesant aplinkos ministro leidimų (atitinkamai įsakymų / rezoliucijos dėl komandiruočių) vykimai į komandiruotes, tokiu būdu neleistinai naudojantis tarnybiniu transportu). Tai patvirtina ir pareiškėjas, skunde pripažindamas padaręs įsakyme nurodytus pažeidimus dėl netinkamo kelionės lapų pildymo bei pripažindamas, kad į komandiruotes vyko nesant aplinkos ministro leidimo įforminto teisės aktų nustatyta tvarka. Paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas yra adekvati ir proporcinga V. Š. pažeidimams. Paskiriant nuobaudą įvertinta V. Š. veikla iki šio nusižengimo padarymo, nustatyta sunkinanti aplinkybė bei padaryti pažeidimai tyčiniai. Pareiškėjo V. Š. poelgiai visais reikšmingais aspektais – pažeidimų sunkumo, pasekmių, kaltės formos ir laipsnio – vertintini kaip sunkiai suderinami su valstybės tarnautojo statusu. Nustatyti teisės aktų pažeidimai, sukeltos pasekmės, nusižengusiojo asmens kaltės forma sudaro teisiškai reikšmingų aplinkybių visumą, kuria pagrindžiama nusižengimo kvalifikacija. Tiriant tarnybinę nuobaudą buvo nustatyti visi tarnybinio nusižengimo sudėties elementai, o tarnybinė nuobauda paskirta įvertinus visas Valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnio 2 dalies nustatytas aplinkybes bei adekvati padarytiems tyčiniams pažeidimams, todėl įsakymas teisėtas ir pagrįstas, nėra pagrindo jį panaikinti.

28. Pareiškėjas atsiliepiame į apeliacinį skundą su juo nesutinka ir prašo jį atmesti.

29. Pareiškėjas atsiliepiamą grindžia argumentais, nurodytais pirmosios instancijos teismui pateiktame skunde. Papildomai nurodo, kad jo išvyka 2015 m. gruodžio 10 d. truko trumpiau nei vieną darbo dieną, o tam, kad išvyka būtų laikoma tarnybine komandiruote, ji turi trukti bent visą darbo dieną, todėl ji negali būti kvalifikuojama kaip tarnybinė komandiruotė. Atsakovo teiginiai, kad pareiškėjas privalėjo gauti ministro leidimą vykti į komandiruotę, yra nepagrįsti. Pareiškėjas pažymi, kad tokį leidimą siekė gauti, nes manė, kad išvyka truks visą darbo dieną, tačiau dėl minėtų aplinkybių jis į savo nuolatinę darbo vietą, reaguodamas į viceministro nepritarimą, grįžo anksčiau, dar nepasibaigus jo darbo dienai. Taigi jokio pažeidimo dėl tarnybinės išvykos 2015 m. gruodžio 10 d. nepadarė. Įsakyme ir Išvadoje aplinkybė, kad pareiškėjas nebuvo išvykęs visą darbo dieną nebuvo vertinama apskritai. Jokiuose teisės aktuose nenustatyta pareiškėjo, kaip LAAIF (duomenys neskelbtini), pareiga tarnybinės išvykas, trunkančias mažiau nei vieną darbo dieną, derinti su aplinkos ministru ar jam pavaldžiais tarnautojais, darbuotojais. Atitinkamai jokia sankcija negalėjo būti taikoma. Netgi jeigu minėta išvyka ir būtų pripažinta komandiruote, pareiškėjas teigia, kad jokio tyčinio pažeidimo išvykdamas nepadarė.

30. Pareiškėjas nurodo, kad atsakovas apeliaciniame skunde teigia, jog prašymą dėl 2015 m. gruodžio 10 d. komandiruotės pateikė viceministrui, o ne ministrui. Tačiau ši aplinkybė niekaip nepatvirtina, kad jis padarė tarnybinį nusižengimą. Ministerijos tarnautojai, matydami, kad prašymas pateiktas ne tam adresatui, jį galėjo persiųsti tinkamam adresatui arba paprašyti, kad pareiškėjas prašymą pataisytų. Tačiau šiuo atveju to nebuvo padaryta. Priešingai, viceministras ant prašymo uždėdamas vizą „Manau, nėra tikslo važiuoti“, tokiais savo veiksmais patvirtino, kad prašymas pateiktas tinkamam adresatui, t. y. jam, ir kad viceministras turi teisę spręsti išleisti ar neišleisti pareiškėją į komandiruotę. Pažymi, kad ir ankstesniu atveju, t. y. teikiant prašymą dėl komandiruotės 2015 m. lapkričio 27-28 d., nors prašymas buvo adresuotas ministrui, jį vizavo ir pareiškėją į komandiruotę išleido viceministras. Šios aplinkybės patvirtina, kad pagal susiklosčiusią praktiką į komandiruotes išleisdavo ne tik ministras, tai galėjo padaryti ir viceministras.

31. Pareiškėjas pažymi, kad atsakovas apeliaciniame skunde kaip pagrindinį pažeidimą nurodo, jog jis neva negavo leidimo vykti į komandiruotę 2015 m. lapkričio 27-28 d., tačiau nutyli faktą, kad jo prašymą vizavo ir į komandiruotę išleido aplinkos viceministras. Tai reiškia, kad pareiškėjas nevyko į komandiruotę neturėdamas apskritai jokio rašytinio leidimo. Šios aplinkybės taip pat netirtos pažeidimo tyrimo metu ir neaptartos Išvadoje. Atliekant tyrimą net nebuvo aiškinamasi, kodėl prašymas dėl komandiruotės buvo perduotas viceministrui (jis vizavo prašymą), o ne ministrui. Akcentuoja, kad nors atsakovas teigia, jog pareiškėjas neturėjo leidimo vykti į komandiruotę, nes tokį leidimą patvirtina tik atitinkamas ministro įsakymas, atsakovas dėl neaiškių priežasčių jokio kito sprendimo, be viceministro vizos, dėl pareiškėjo prašymo nepriėmė. Ne tik nebuvo priimtas įsakymas išleisti į komandiruotę, tačiau nebuvo priimtas ir neigiamas sprendimas. Šios aplinkybės prieštarauja atsakovo pozicijai, kad ministerijoje preciziškai laikomasi tvarkos, jog į komandiruotes išleidžiama tik ministro įsakymu (neišleidžiant taip pat turėtų būti priimtas atitinkamas sprendimas). Taigi pareiškėjo išvykimas į komandiruotę buvo suderintas su viceministru, todėl nebuvo savavališkas, jokios tyčios jo veiksmuose nėra.

32. Pasisakydamas dėl nepateiktų ataskaitų, pareiškėjas teigia, kad vykdamas į komandiruotes, jis vykdė savo, kaip LAAIF (duomenys neskelbtini), pareigas, reglamentuotas Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos apraše. Būnant naujai paskirtu (duomenys neskelbtini), pareiškėjui natūraliai kilo poreikis susipažinti su LAAIF vykdoma veikla, nuvykti į konkrečias vietas, kuriose vykdomi LAAIF paskelbti projektai, siekiant įsitikinti, kad LAAIF tinkamai įgyvendina jai pavestas funkcijas, įstaigos darbuotojai tinkamai vykdo savo pareigas. Tokios komandiruotės buvo būtinos, siekiant užtikrinti LAAIF vidaus kontrolę, nustatyti, ar ji neturi būti tobulinama, keičiama. Komandiruočių poreikį taip pat lėmė ir tai, kad pareiškėjas LAAIF (duomenys neskelbtini) buvo paskirtas įpusėjus metams, kai jau buvo patvirtintas įstaigos metinis veiklos planas ir jis turėjo užtikrinti jau vykdomo plano kontrolę, įsitikinti, jog ankstesnis (duomenys neskelbtini) tinkamai vykdė savo pareigas ir (duomenys neskelbtini) nepaliko neįgyvendintų užduočių. Jokie teisės aktai nenumato, kad (duomenys neskelbtini), grįžęs iš tarnybinės komandiruotės, kurios tikslas buvo įstaigos veiklos, darbuotojų kontrolė, privalo pateikti aplinkos ministrui rašytinę ataskaitą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

33. Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl Įsakymo, kuriuo pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – teisėtumo ir pagrįstumo. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą tenkino visiškai ir Įsakymą panaikino. Aplinkos ministerija prašo panaikinti pirmosios

instancijos teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą – pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

34. Pagrindinis ginčas šioje byloje kilo dėl to, ar pareiškėjas vyko į tarnybines komandiruotes 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d., kurių metu naudojo tarnybinių automobilių, ar į šventinius renginius be Aplinkos ministerijos vadovybės leidimo.

Dėl vykimo į komandiruotę neturint tinkamai įforminto leidimo

35. Aplinkos ministerijos darbo reglamento 149 punkte nustatyta, kad ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų, Ministerijos kanclerio, Vidaus audito skyriaus vedėjo, įstaigų prie Ministerijos ar Ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų vadovų išvykimo į tarnybines komandiruotes Lietuvos Respublikoje ir į užsienį klausimus sprendžia ministras. Pagal Ministerijos darbo reglamento 150 punktą, ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo, valstybės tarnautojų, Ministerijos kanclerio, Vidaus audito skyriaus vedėjo, įstaigų prie Ministerijos ir Ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų vadovų, specialiojo atašė siuntimas į tarnybines komandiruotes Lietuvos Respublikoje, kai komandiruotė trunka ilgiau nei vieną darbo dieną, ir užsienyje įforminamas ministro įsakymu, o <...> siuntimas į tarnybines komandiruotes vienai darbo dienai Lietuvos Respublikos teritorijoje įforminamas rezoliucija.

36. Byloje nėra ginčo, kad pareiškėjas vyko į tarnybines komandiruotes, kurių metu naudojo tarnybinių automobilių neturėdamas aplinkos ministro išleisto įsakymo pirmosios komandiruotės 2015 m. lapkričio 27–28 d. metu ir neturėdamas ministro rezoliucijos antrosios komandiruotės – 2015 m. gruodžio 10 d. metu.

37. Atsakovas apeliaciniame skunde nurodo, kad nesutinka su pirmosios instancijos teismo padaryta išvada, jog vykimas į komandiruotę nebuvo savavališkas. Pasak atsakovo tai, kad teismo posėdžio metu pareiškėjas nurodė, jog į šią komandiruotę vyko paties ministro pavedimu, nesudaro pagrindo pirmosios instancijos teismui konstatuoti apie leidimo vykti į minėtą komandiruotę buvimą. Nei Komisijai tiriant tarnybinių nusižengimą, nei bylos nagrinėjimo teisme metu nenustatyta, kad aplinkos ministras leido / pavedė pareiškėjui vykti į šią komandiruotę.

38. Iš bylos medžiagos matyti, kad pareiškėjas 2015 m. lapkričio 26 d. pateikė prašymą viceministrui, adresuotą ministrui K. T., dėl komandiruotės 2015 m. lapkričio 27–28 d. (I t., b. l. 11). Prašyme nurodyta, kad Druskininkuose 2015 m. lapkričio 27 d. 12 val. vyks spaudos konferencija, 14 val. – Lynų kelio atidarymas, 16 val. – Unikalaus SPA centro „Flores“ ir viešbučio su apartamentais atidarymas, 17.30 val. – šventinis vakaras viešbučio „Europa Royale“ konferencijų salėje, o 2015 m. lapkričio 28 d. 10 val. bus atliekama Liškiavos Švč. Trejybės parapijos projekto „Liškiavos Švč. Trejybės parapijoje atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas“ patikra, 13 val. – Pilnų namų bendruomenės projekto „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas Pilnų namų bendruomenėje“ patikra. Ant šio prašymo yra aplinkos viceministro A. G. viza, kurios data – 2015 m. lapkričio 26 d. (mėnuo ir diena taisyta, pirminis įrašas neįskaitomas). Atsakovas ir pareiškėjas nekelia abejonės, kad vizos pasirašymo data yra ne 2015 m. lapkričio 26 d. Šalia viceministro vizos nėra jokio priedašo (viceministras nevertino, kodėl pareiškėjas pagal jo pateiktą prašymą visą 2015 m. lapkričio 27 d. užtruks šventiniame renginyje Druskininkuose, ir tik kitą dieną – poilsio dieną, šeštadienį lankys du šalia esančius objektus, vienas iš kurių apskritai dar nebuvo gavęs finansavimo (nebuvo užbaigtas administracinės atitikties vertinimas (I t; b. l. 24), o kita projekto vadovė, kaip nedaranti poilsio dieną – šeštadienį, atsisakys jį priimti (I t; b. l. 85).

39. Byloje nustatyta, kad teismo posėdžio metu atsakovas negalėjo tiksliai paaiškinti, kokia yra komandiruočių įforminimo praktika, nebuvo teisinio reglamentavimo dėl prašymų pateikimo tvarkos vykstant į komandiruotes (be kita ko, terminų, kada turi būti pateikiamas prašymas komandiruotei, realios galimybės pasiekti komandiruotės tikslą vertinimas); apeliaciniame skunde tai, kad nebuvo nustatyta prašymų dėl vykimo į komandiruotes pateikimo tvarkos, patvirtina ir atsakovas. Įvertinus tai, kas paminėta bei ypač atsižvelgiant į tai,

jog viceministro viza buvo ant pareiškėjo 2015 m. lapkričio 26 d. pateikto prašymo komandiruotei, adresuoto ministrui, teisėjų kolegija sprendžia, jog negalima vienareikšmiškai teigti, kad neturėdamas ministro įsakymo prieš išvykdamas į komandiruotę, pats pareiškėjas, o ne kiti ministerijos tarnautojai, asmeniškai buvo atsakingas viceministro vizuotą pareiškėjo prašymą pateikti ministrui.

40. Teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad nors ir nebuvo priimtas ministro įsakymas dėl pareiškėjo 2015 m. lapkričio 27–28 d. komandiruotės, pareiškėjas ne dėl savo kaltės vyko 2015 m. lapkričio 27–28 d. į komandiruotę neturėdamas ministro įsakymo.

41. Kitaip vertintina pareiškėjo komandiruotė 2015 m. gruodžio 10 d. Teisėjų kolegija nesutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad vien tai, jog pareiškėjas vyko į komandiruotę neturėdamas atitinkamai ministro rezoliucijos, nėra pakankama tam, kad pareiškėjui būtų pritaikyta tarnybinė atsakomybė.

42. Tokią išvadą pirmosios instancijos teismas grindė tuo, kad pareiškėjas informavo ministrą ir nėra duomenų, jog pareiškėjas buvo gavęs nesutikimą ar draudimą vykti į planuojamą išvyką (II t., b. l. 62). Ministro informavimą teismas klaidingai siejo su tuo, kad pareiškėjas 2015 m. gruodžio 4 d. ministrą informavo nusiųsdamas jam jo prašomą informaciją apie ateinančios savaitės viešų renginių planą (konferencijas, susitikimus). Tačiau iš bylos medžiagos (I t., b. l. 9) matyti, kad tarp šios informacijos gavėjų ministro nėra. Kita vertus, informacija skirta viešinimui apie tai, kad pareiškėjas dalyvaus užbaigto Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo atidarymo ceremonijoje, taip pat lankysis Alytaus rajone Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo remiamuose objektuose, nepanaikina vykstant į komandiruotę teisės aktuose įtvirtinto reikalavimo – turėti ministro rezoliuciją.

43. Aplinkybė, kad byloje „nėra duomenų, kad pareiškėjas buvo gavęs nesutikimą ar draudimą vykti į planuojamą išvyką“, kaip nurodė pirmosios instancijos teismas, teisėjų kolegijos vertinimu nėra tinkamas įrodymas, jog pareiškėjas turėjo teisę vykti į komandiruotę nesant ministro rezoliucijos.

44. Pažymėtina, kad iš bylos medžiagos matyti, jog pareiškėjo prašymas vykti į komandiruotę iš LAAIF buvo išsiųstas į Aplinkos ministeriją tik 2015 m. gruodžio 10 d. 9 val. 40 min. ir tą pačią dieną 11 val. 15 min. ministerija informavo siuntėją, kad viceministras nederino komandiruotės, „neleidžiama važiuoti“ (I t., b. l. 62).

45. Atsižvelgdama į anksčiau išdėstytas aplinkybes ir argumentus, teisėjų kolegija akcentuoja, kad pareiškėjas į 2015 m. gruodžio 10 d. jo nurodytą komandiruotę išvyko neturėdamas ministro rezoliucijos ir esant neigiamai viceministro vizai dėl vykimo į komandiruotę. Pareiškėjas neginčija, kad išvyko iš Vilniaus, (duomenys neskelbtini), į Daugus 2015 m. gruodžio 10 d., 9.53 val., nesulaukęs, kol bus priimtas sprendimas dėl leidimo vykti į komandiruotę. Todėl konstatuotina, kad nagrinėjamu atveju atsakovas pagrįstai nustatė, jog pareiškėjas 2015 m. gruodžio 10 d. išvyko į komandiruotę savavališkai, nesant jokio ministerijos vadovybės leidimo. Aplinkybė, kad pareiškėjas, kaip nurodo jo atstovas atsiliepime į apeliacinį skundą, tą pačią dieną grįžo į Vilnių, nebetęsdamas kelionės į kitus objektus, nepaneigia išvykimo į komandiruotę neteisėtumo. Pareiškėjas, kaip matyti iš bylos medžiagos, dalyvavo tik Alytaus rajono meno ir sporto mokyklos pastato modernizavimo Dauguose atidaryme (sveikinimo žodis, juostelės kirpimas, koncerto klausymas, vaisės (I t., b. l. 57) ir vėliau grįžo į Vilnių ((duomenys neskelbtini)), 14 val. 40 min. (I t., b. l. 144).

46. Kartu kaip nepagrįstas ir prieštaringas paties pareiškėjo pirmiau nurodytoms aplinkybėms, kad jis vyko į komandiruotę, atmetinas ir pareiškėjo atstovo argumentas, nurodytas atsiliepime į apeliacinį skundą, kad išvykos nutraukimas į kitus objektus reiškia, jog komandiruotę apskritai neįvyko.

Dėl kitų pareiškėjo pažeidimų

47. Teisėjų kolegija pritaria pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad kelionės lapų netinkamas užpildymas nagrinėjamu atveju laikytinas pareiškėjo padarytu mažareikšmiu pažeidimu. Teisėjų kolegija nevertina aplinkybių dėl pareiškėjo ataskaitų, susijusių su objektu patikra, nepateikimu ministerijai, nes atsakovas to apeliaciniame skunde neprašo.

Dėl paskirtos tarnybinės nuobaudos proporcingumo

48. Įsakymu pareiškėjui buvo paskirta ginčijama tarnybinė nuobauda, *inter alia* (be kita ko) atsižvelgus į ministro 2016 m. vasario 1 d. įsakymą Nr. AMP1-20 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos (duomenys neskelbtini) V. Š.“ ir pripažinus sunkinančia aplinkybe tai, kad pareiškėjas 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. padarė tapataus pobūdžio pažeidimus. Paminėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2018 m. vasario 1 d. sprendimu nusprendė panaikinti Ministerijos 2016 m. vasario 1 d. įsakymą Nr. AMP1-20 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos (duomenys neskelbtini) V. Š.“. Taigi ši aplinkybė, į kurią buvo atsižvelgta skiriant pareiškėjui nuobaudą, negali pagrįsti pareiškėjui paskirtos tarnybinės nuobaudos – griežto papeikimo.

49. Įsakymu paskirtos tarnybinės nuobaudos negali pagrįsti ir aplinkybė, kad pareiškėjas 2015 m. lapkričio 27–28 d. ir 2015 m. gruodžio 10 d. padarė tapataus pobūdžio pažeidimus, kadangi pripažinta, kad pareiškėjas nėra atsakingas už tai, kad ministras 2015 m. lapkričio 27–28 d. nepriėmė jo atžvilgiu įsakymo. Pareiškėjo pažeidimas, kad jis kelionės lape nurodė tikrovės neatitinkančią informaciją, mažareikšmis, už kurio padarymą tarnybinės nuobaudos – griežto papeikimo – paskyrimas yra neproporcingas ir neadekvatus, todėl konstatuotina, kad nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo pripažinti pareiškėjui paskirtą tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą – proporcinga ir adekvačia.

50. Šiame kontekste akcentuotina, kad, kaip ne kartą yra nurodęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, tais atvejais, kai yra pripažįstama, kad valstybės tarnautojas (pareigūnas) yra padaręs tarnybinį nusižengimą, tačiau jam paskirta tarnybinė (drausminė) nuobauda yra neadekvati padarytam pažeidimui (per griežta) arba nėra tenkinamos įstatymuose ir (ar) kituose norminiuose aktuose nustatytos konkrečios tarnybinės nuobaudos rūšies skyrimo privalomosios sąlygos, teismas privalo spręsti klausimą dėl paskirtos nuobaudos pakeitimo švelnesne (žr., pvz., išplėstinės teisėjų kolegijos 2012 m. liepos 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵²-2748/2012, 2018 m. spalio 10 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-4643-556/2018). Atsižvelgdama į nurodytus argumentus, teisėjų kolegija sprendžia, kad pareiškėjui paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas – yra per griežta, todėl keičiama į švelnesnę – papeikimą.

51. Apibendrindama tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija konstatuoja, kad atsakovo Ministerijos apeliacinis skundas tenkintinas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas keičiamas.

52. Pareiškėjas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė prašymą priteisti iš atsakovo 1 379,90 Eur bylinėjimosi išlaidų už Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimo analizę ir atsiliepimo į apeliacinį skundą parengimą (1 089,73 Eur) ir prašymo dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo parengimą (50,69 Eur), prie prašomos priteisti bylinėjimosi išlaidų sumos yra pridėta ir 239,48 Eur PVM. Turėtoms išlaidoms pagrįsti pareiškėjas pateikė LEADELL Balčiūnas ir Grajauskas advokatų kontoros 2019 m. spalio 25 d. pažymą dėl suteiktų teisinių paslaugų, kurioje nurodytos suteiktos teisinės paslaugos, 2018 m. gegužės 31 d., 2018 m. liepos 31 d. ir 2019 m. spalio 8 d. PVM sąskaitas faktūras, taip pat mokėjimo nurodymus, iš kurių matyti, kad pareiškėjas advokatui 2019 m. liepos 16 d. ir 2019 m. spalio 10 d. sumokėjo iš viso 2 861,33 Eur. Pareiškėjas prašyme nurodo, kad sumokėta suma yra didesnė, kadangi apmokėta ir už kitas paslaugas.

53. Pagal ABTĮ 40 straipsnio 1 dalį, proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos šalies savo išlaidų atlyginimą. ABTĮ 40 straipsnio 1 dalies nuostata „kurios

naudai priimtas sprendimas“ reiškia, kad bylinėjimosi išlaidos priteisiamos tai šaliai, kuri laimi bylą, t. y. kurios atžvilgiu priimtas teismo baigiamasis aktas yra palankus (patenkinti materialiniai reikalavimai). Be to, toks laimėjimas siejamas su kitos šalies veiksmų (neveikimo) neteisėtumo pripažinimu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. spalio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-653-822/2016 ir kt.).

54. Šiuo atveju išnagrinėjus bylą galutinis teismo sprendimas priimtas pareiškėjo naudai, todėl jis turi teisę į atstovavimo išlaidų atlyginimą (ABTĮ 40 str. 1, 5 d.).

55. Teisėjų kolegija, įvertinusi tai, kad atsakovo Ministerijos apeliacinis skundas yra tenkintas iš dalies ir pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas (teismo vertinimu tenkinta 1/4 pareiškėjo skundo reikalavimų), priteisia pareiškėjui iš atsakovo 344,97 Eur (1 379/4) bylinėjimosi išlaidų, patirtų nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme (ABTĮ 40 str. 1 ir 5 d., Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 93 str. 2 d.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 148 straipsnio 1 dalimi, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

Atsakovo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos apeliacinį skundą tenkinti iš dalies.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą pakeisti ir jo rezoliucinę dalį išdėstyti taip:

„Pareiškėjo V. Š. skundą tenkinti iš dalies.

Pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. AMP1-51 „Dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo Lietuvos Respublikos (duomenys neskelbtini) V. Š.“ pareiškėjui V. Š. paskirtą tarnybinę nuobaudą griežtą papeikimą į papeikimą“.

Priteisti pareiškėjui V. Š. iš atsakovo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 344,97 Eur (tris šimtus keturiasdešimt keturis eurus 97 ct) bylinėjimosi išlaidų, patirtų nagrinėjant bylą apeliacinės instancijos teisme.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai   Ričardas Piličiauskas

Ramutė Ruškytė

Virginija Volskienė